

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stefan
Nazwisko: Zaleski
Miejsce urodzenia: Czermno
Data urodzenia: 04-07-1922
Imię ojca: Jan
Imię matki: Magdalena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Ksiądz Stefan Zaleski, notariusz kurii plockiej i kapelan biskupa Tadeusza Zakrzewskiego, był opracowywany w 1955 roku przez Wydz. VI WUdsBP w Warszawie jako kandydat na informatora. Wytypowany do współpracy jako zaufany biskupa plockiego, który był oceniany przez UB jako zdecydowany wróg PRL. W aktach sprawy znajduje się plan kombinacji operacyjnej (datowany 25.10.1955), dzięki której ks. Zaleski miał być pozyskany do współpracy. W zainteresowaniu operacyjnym organów bezpieczeństwa znajdował się już wcześniej - informacje o nim znajdowały się w doniesieniach agenturalnych poczynawszy od 30.06.1951. W zachowanych materiałach nie ma ani informacji o podjęciu próby werbunku, ani o dacie i przyczynach zakończenia sprawy. Ostatnie doniesienie agenturalne z tego okresu pochodzi z 7.08.1956. Materiały sprawy zostały przesłane 22.04.1964 do KPMO w Przasnyszu i włączone do akt Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Profesor”. W aktach sprawy jego nazwisko często jest zapisywane w formie "Zalewski".

IPN BU 0904/101 (63855/II), k. 173-217.

Ksiądz Stefan Zaleski, inspektor w Niższym Seminarium Duchownym w Płocku, został objęty od 7.03.1960 Sprawą Ewidencyjno-Obszewacyjną (bez krypt.) prowadzoną przez Referat ds. Bezpieczeństwa KPMO w Płocku, zarejestrowaną 11.03.1960 w Wydz. X WUdsBP w Warszawie pod nr. 2828. Powodem objęcia inwigilacją był „wrogi” stosunek do „ustroju socjalistycznego” i zły wpływ na uczniów seminarium, którym miał wpajać niechęć do socjalizmu i Związku Sowieckiego. W zainteresowaniu operacyjnym KPMO w Płocku już wcześniej, o czym świadczą doniesienia agenturalne z lat 1958–1959 (najwcześniejsze z 8.03.1958). Przeprowadzono z nim 2.07.1960 w KPMO w Płocku rozmowę ostrzegawczą, w której uczestniczył funkcjonariusz Wydz. III KWMO w Warszawie. Po objęciu w sierpniu 1960 funkcji proboszcza w Bogatem (pow. przasnyski) prowadzenie sprawy przekazano 27 września tr. Referatowi ds. Bezpieczeństwa KPMO w Przasnyszu. Kontynuowanie inwigilacji funkcjonariusze uzasadniali tym, że ks. Zaleski jest „aktywnym pod względem organizowania życia klerikalnego”, „stał się gorliwym gospodarzem parafii” i „nie nastąpiły w nim większe zmiany” – jest krytycznie nastawiony do ustroju socjalistycznego, cieszy się zaufaniem biskupa płockiego i „w całej pełni realizuje politykę Kościoła”. Sprawa została przekwalifikowana w sierpniu 1961 na Sprawę Operacyjnej Obserwacji (SOO) krypt. „Profesor” i zarejestrowana 15.10.1962 w Wydz. „C” KWMO w Warszawie pod nr. 630. W inwigilacji wykorzystywano agenturę i perlustrację korespondencji (zachowane fotokopie przejętych przez SB listów z lat 1953–1960). Sprawa została zakończona 24.09.1965, ponieważ wedle zarządzenie ministra spraw wewnętrznych nr 00114/63 z 6.07.1963 inwigilacja duchownych miała być prowadzona w ramach teczek ewidencji operacyjnej na księdza (TEOK). W toku prowadzenia sprawa wykorzystana była agentura i perlustracja korespondencji. Materiały złożone 28.09.1965 w archiwum Wydz. „C” KWMO w Warszawie pod sygn. 63855/II, zostały przekazane 11.10.1976 do archiwum Wydz. „C” KWMO w Ciechanowie, gdzie otrzymały sygn. 125/II. Część materiałów z SOO krypt. „Profesor” została włączona do TEOK nr 20621. W aktach sprawy jego nazwisko często jest zapisywane w formie „Zalewski”.

IPN BU 0904/101 (63855/II), k. 1-173, 218-320.

Jako ksiądz katolicki, proboszcz w Bogatem (pow. przasnyski) objęty inwigilacją w ramach Teczki Ewidencji Operacyjnej na Księdza (TEOK) zarejestrowanej 20.12.1963 w Biurze „C” MSW pod nr. 20621 przez Referat ds. Bezpieczeństwa KPMO w Przasnyszu. Do TEOK trafiło część materiałów Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Profesor”. Brak innych danych na temat prowadzonej sprawy. Inwigilacja była prowadzona zapewne do 1989 roku, kiedy sprawy kategorii TEOK były masowo niszczone.

Materiały zniszczone. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.